

Könül Rafiq qızı Kərimova
Bakı Dövlət Universiteti
Kitabxanaşünaslıq kafedrasının magistranı

UDC 025

**HUMANİTAR SAHƏ ÜZRƏ ELMİ TƏDQIQATLARIN
İNFORMASIYA TƏMİNATI**
(M.F.Axundov adına Azərbaycan Milli Kitabxanasının
iş təcrübəsi əsasında)

Xülasə: *Məqalədə humanitar elmlər üzrə kitabxana informasiya xidmətinin məqsəd və vəzifələri, mütəxəssislərə humanitar elmlər zalında kitabxana-informasiya xidməti, onlayn xidmət üsullarından bəhs edilmişdir. Xüsusilə də Azərbaycan Milli Kitabxanasında informasiya tələbatlarının ödənilməsində humanitar elmlər zalında mütəxəssislərə göstərilən xidmət tədqiq edilmiş, 2015-2020-ci illər üzrə kitabxananın statistik göstəriciləri araşdırılmışdır. Həmçinin davam edən pandemiya şəraitində Milli Kitabxananın həyata keçirdiyi onlayn xidmətlər haqqında da məlumatlar əks etdirilmişdir.*

Açar sözlər: *humanitar elmlər, Azərbaycan Milli Kitabxanası, kitabxana-informasiya xidməti, humanitar elmlər zalı, onlayn xidmətlər.*

Konul Rafiq gizi Karimova

The information warranty of scientific research on the humanitarian sphere (Based on the experience of the Azerbaijan National Library named after M.F.Akhundov)

Summary: *In the article there is reported about the purpose and duty of the library of humanitarian sciences ,the library-information service to the specialists and online service methods. Especially,there are some services presented to the specialists in fulfillment of information demands in the humanitarian sciences hall in Azerbaijan National Library and during 2015-2020 years the statistic indicators of the library were investigated. There also reflected the information about the online services, carried out by the National Library during the ongoing pandemic condition.*

Key words: *Humanitarian sciences, Azerbaijan National Library, library-information service, humanitarian sciences hall, online services.*

Конуль Рафик кызы Керимова
Информационное обеспечение научных исследований в
гуманитарной сфере
(На основе опыта работы Азербайджанской Национальной
Библиотеки им. М.Ф.Ахундова)

***Резюме:** В статье рассматриваются цели и задачи библиотечно-информационного сервиса по гуманитарным наукам, библиотечно-информационного обслуживания специалистов в зале гуманитарных наук и методы онлайн-сервиса. В частности, была изучена услуга, оказываемая специалистам в удовлетворении их информационных потребностей в зале гуманитарных наук Национальной библиотеки Азербайджана, изучены статистические показатели библиотеки за 2015-2020 годы. Также есть информация об онлайн-услугах, предоставляемых Национальной библиотекой в контексте продолжающейся пандемии*

***Ключевые слова:** гуманитарные науки, Национальная библиотека Азербайджана, библиотечно-информационная обслуживание, зал гуманитарных наук, онлайн-сервисы.*

Elmin inkişafı Azərbaycanca dövlət siyasətinin mühüm prioritet sahələrindən biridir və biliklərə əsaslananaraq ölkəmizi inkişaf etdirmək məqsədilə elmin inkişafına, bu sahədə problemlərin kompleks həllinə xidmət edən bir çox sərəncam və fərmanlar imzalanmış, dövlət proqramları təsdiq edilmişdir. Prezident İlham Əliyevin 2009-cu il 4 may tarixli "Azərbaycan Respublikasında 2009-2015-ci illərdə elmin inkişafı üzrə Milli Strategiya"nın və "Azərbaycan Respublikasında 2009-2015-ci illərdə elmin inkişafı üzrə Milli Strategiyanın həyata keçirilməsi Dövlət Proqramı"nın təsdiq edilməsi haqqında [2], 2009-cu il 22 may tarixli "2009-2013-cü illərdə Azərbaycan Respublikasının ali təhsil sistemində islahatlar üzrə Dövlət Proqramı"nın [1] təsdiq edilməsi haqqında sərəncamları bu baxımdan xüsusi vurğulanmalıdır. Məhz "Azərbaycan Respublikasında 2009-2015-ci illərdə elmin inkişafı üzrə Milli Strategiya"da humanitar elmlər üzrə tədqiqatları genişləndirmək və humanitar elmlər üzrə araşdırmaların müasir tələblər səviyyəsinə çatdırılması qarşıya mühüm vəzifə kimi qoyulmuşdur. Milli Strategiyanın "Azərbaycanda elmin inkişafı" başlıqlı 2-ci bəndində Azərbaycanda humanitar və ictimai elmlərin zəngin ənənələrinin olduğu xüsusi qeyd olunmuşdur.

Ulu öndər Heydər Əliyev bütün fəaliyyəti dövründə elm, təhsil və mədəniyyətin inkişafına xüsusi qayğı ilə yanaşaraq bildirirdi ki, Azərbaycanın tərəqqisinin yeganə yolu məhz xalqın yüksək təhsil almasında,

maariflənməsində, fundamental və humanitar elmlərə mühüm əhəmiyyət verilməsindədir. 1997-ci il yanvarın 31-də Azərbaycan Elmlər Akademiyasının rəhbərliyi, həqiqi və müxbir üzvləri, institut direktorları və aparıcı alimləri ilə görüşdə humanitar elmlərin xüsusi əhəmiyyətə malik olduğunu vurğulayan Ulu Öndər ədəbiyyat, mədəniyyət tarixinin yazılması zəruriliyi barədə söhbət açmış, çoxəsrlük Azərbaycan tarixinin dərinədən öyrənilməsinin və yüksək elmi prinsiplər əsasında şərhinin dövlət üçün mühüm əhəmiyyət daşıdığını diqqətə çatdırmışdır. Ulu Öndərin həmin görüş zamanı dediyi: "Geniş kütlə, xalq, millət üçün ən çox təsirlisi humanitar elmlərdir və xüsusən millətin, xalqın tarixi, ya ümumiyyətlə tarix onun ədəbiyyatının, mədəniyyətinin tarixidir. Bu, indi bizim üçün xüsusilə lazımdır. Əlbəttə, müstəqil Azərbaycanda fizika, riyaziyyat, biologiya, kimya, yaxud başqa fənlərin hamısı inkişaf etməlidir. Ancaq bunların hərəsinin özünəməxsus çərçivəsi var. Amma tarix hər bir insan üçün yeniyetməlikdən başlayaraq ömrünün sonuna qədər lazımdır. O cümlədən, mədəniyyətimizin, ədəbiyyatımızın, elmimizin tarixi lazımdır." - sözləri hər bir ziyalının, alimin fəaliyyət prinsipinə çevrilmişdir [6].

Bu vəzifələri yerinə yetirmək üçün elmin varlığını, inkişafını təmin edən ən mühüm amillərdən biri və bəlkə də birincisi onun sənəd-informasiya sərvətlərini, informasiya ehtiyatlarını toplayan, sistemləşdirən, mühafizə və elmin inkişafı naminə istifadə edən elmi kitabxanalar mühüm işlər görür. Azərbaycan Milli Kitabxanaşünaslıq elminin banısı professor A.Xələfov qeyd etmişdir: "Müasir dövrdə respublikamızda elm, mədəni quruculuq, elmi-texniki tərəqqi, təhsil və tərbiyə sahəsində qazanılan nailiyyətlər, cəmiyyət üzvlərinin intellektual səviyyəsinin yüksəlməsi, ziyalı ordusunun sürətlə artımı, oxucu kontingentinin keyfiyyətə yüksəlməsi kitabxana xidməti qarşısında professionallığın artırılmasını, xidmət prosesinin daha da optimallaşdırılması və çevikləşməsi vəzifələrini qoymuşdur. Tipindən və növündən asılı olmayaraq bütün kitabxanalar oxucularla aparılan informasiya işini cəmiyyətin qarşıya qoyduğu vəzifələrin yerinə yetirilməsinə, milli ideologiyamızın təbliğinə, dövlətçiliyimizin möhkəmlənməsinə yönəltməlidir" [3, s.314; 316].

Elmin inkişafında qeyd olunan məsələlərin həlli ölkə ərazisində fəaliyyət göstərən bütün kitabxana şəbəkələrinin, xüsusən Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasının kitabxana şəbəkəsinin, ali məktəb kitabxanalarının, Respublikamızın baş kitabxanası olan M.F.Axundov adına Azərbaycan Milli Kitabxanasının qarşısında mühüm vəzifələr qoyur.

Azərbaycan elminin inkişafında xüsusi xidmətləri olan elm məbədi və mənəviyyət xəzinəsi sayılan, əhaliyə yüksək səviyyədə kitabxana-informasiya xidmətini təmin edən M.F.Axundov adına Azərbaycan Milli Kitabxanası zəngin universal fonda, elektron resurslara, oxuculara təqdim edilən əlverişli şəraitə malikdir və sənəd tələbatçılarının böyük həcmdə mürəkkəb və çoxşaxəli sorğularının operativ ödənilməsi, yüksək inkişaf etmiş bibliografik və elektron informasiya xidmətinin təşkili, xidmətin müasir metodlarından istifadə etməklə

bütün oxucu kateqoriyasının informasiya tələbatlarını operativ şəkildə ödənilməsi ilə öz xidməti işini uğurla həyat keçirir.

Kitabxananın bir sıra strukturlarında - İstifadəçilərə xidmət, Biblioqrafik və elektron informasiya xidməti, Xarici ədəbiyyat, Not nəşrləri və səsyazmaları, Azərbaycan ədəbiyyatının arxivi, Nadir kitablar və kitabxana muzeyi, Diyarşünaslıq biblioqrafik resursların yaradılması, Mədəniyyət tədbirlərinin təşkili, Elektron dissertasiya fondunun təşkili və ondan istifadə şöbələrində sənəd tələbatçılarına humanitar elmlər üzrə kitabxana informasiya xidməti göstərilir.

İstifadəçilərə xidmət şöbəsində mütəxəssislərin humanitar elmlər üzrə hərtərəfli sorğularına cavab vermək məqsədi ilə zəngin, məlumat-biblioqrafiya materialları, hər cür biblioqrafik göstəriciləri, həmçinin müxtəlif formalı və məzmunlu məlumat daşıyıcılarına malik çoxsahəli informasiya fondu, mütəxəssislərə xidmət etmək üçün xüsusi Hümanitar elmlər zalı bölməsi mövcuddur. Humanitar elmlər zalında 36 oxucu yeri vardır. Zalı yardımçı fondunda 3924 nüsxə ədəbiyyat oxucuların istifadəsinə verilmişdir. Bunların 2209 nüsxəsi Azərbaycan, 1715 nüsxəsi isə rus dilindədir. Buraya ədəbiyyat əsas etibarilə Kolleksiyaların və informasiya resurslarının mühafizəsi şöbəsindən alınır. Oxucuların vaxt itkisinin qarşısını almaq üçün sifarişlər 5 gün müddətində rəflərdə saxlanılır. Zalda yardımçı fonda daxil olan yeni ədəbiyyatla oxucuları məlumatlandırmaq üçün "Yeni ədəbiyyat" başlıqlı sərgi təşkil edilmişdir. Bu zalda ensiklopediyalar açıq rəfdə yerləşdirilir. Zalda əlifba və sistemli kataloq təşkil olunmuşdur. Yardımçı fond hər yay mövsümündə yoxlanılır, yeni ədəbiyyat ilə komplektləşdirilir. Fond əsasən profiline uyğun ədəbiyyatlarla, monoqrafiyalarla komplektləşdirilir. Bu nəşrlər - fəlsəfə, tarix, ədəbiyyat, iqtisadiyyat, hüquq və s. sahələri əhatə edir. Humanitar elmlər zalının oxucu qrupu əsasən professorlar, elmlər doktorları, elmlər namizədləri, dərəcəsi olmayan elmi əməkdaşlar, aspirantlar, doktorantlar, ali təhsilli mütəxəssislərdir.

Humanitar elmlər zalında mütəxəssislərə kitabxana-informasiya xidmətinin məqsədi yüksək ixtisaslı kadrlar hazırlanmasına kömək göstərmək, hərtərəfli hazırlığa, yüksək professional səviyyəyə malik oxucuların elmi-tədqiqat, istehsalat sorğularını ödəmək, cəmiyyətin informasiya tələbatına cavab vermək və aşağıda qeyd olunan elmi-tədqiqatların tədqiqi ilə məşğul olan sənəd tələbatçılarına xidmət etməkdir:

- xalqımızın etnogenezinin, arxeologiyasının, etnoqrafiyasının, siyasi, sosial-iqtisadi tarixinin və tarixşünaslığının tədqiqi;
- azərbaycanlı filosof və mütəfəkkirlərin orta əsrlərdə ərəb, türk və fars dillərində çap olunmuş zəngin irsinin tədqiqi;
- Azərbaycan xalqının fəlsəfi və ictimai-siyasi fikrinin və onun əsas inkişaf mərhələlərinin tədqiqi;

- ictimai-ədəbi fikir tarixinin, ədəbiyyatşünaslığın əsas məsələlərinin, ədəbiyyat tarixinin tədqiqi;
- zəngin Azərbaycan folklorunun toplanılması, kataloqlaşdırılması, təsnifatı, nəşri və tədqiqi;
- dünya xalqlarının tarixi, ədəbiyyatı, filologiyası, dilləri, ictimai fikri və din tarixinin tədqiqi, yazılı abidələrin tərcüməsi və nəşri;
- dünya ölkələrində cərəyan edən ictimai-siyasi və etnik-mədəni proseslərin araşdırılması;
- tarixi milli-memarlıq məktəblərinin öyrənilməsi, müasir memarlıq məktəblərinin yaradılması, memarlıq abidələrinin bərpası sahəsində tədqiqatların və sənətşünaslıq elminin inkişafı;
- ənənəvi milli musiqi mədəniyyətinin öyrənilməsi, müasir peşəkar musiqişünaslıq məktəbinin yaradılması;
- Azərbaycan dilinin, ədəbi dil tarixinin, dialektlərinin tədqiqi, izahlı, tərcümə, terminoloji lüğətlərin tərtibi, dialektoloji atlas və s. hazırlanması.

M.F.Axundov adına Azərbaycan Milli Kitabxanası sənəd tələbatçılarında ictimai və humanitar elmlər üzrə prioritet kitabxana-informasiya xidməti göstərmək məqsədilə fondunu aşağıda qeyd edilən nəşrlərlə komplektləşdirir:

- ümumi tarix, ictimai-iqtisadi formasiyalar, yeni və ən yeni tarix, etnoqrafiya məsələləri, etnososioloji və etnosiyasi tədqiqatları, epiqrafiya, numizmatika, antropologiyaya, tarixi əlaqələrə dair çap əsərlər;
- fəlsəfə və ictimai fikir tarixi, idrak nəzəriyyəsi, estetika və etika proseslərinə dair çap əsərlər;
- dövlət quruculuğunun hüquqi məsələləri, mülki, cinayət, ailə və beynəlxalq problemləri ilə əlaqədar nəşrlər;
- bədii ədəbiyyat və ədəbi fikrin inkişaf tarixi, mərhələləri və qanunauyğunluqları, ədəbiyyat nəzəriyyəsinə dair çap əsərlər;
- ədəbi-tarixi mənbəşünaslıq, ədəbi əlaqələrə dair ədəbiyyat;
- türkologiya, dialektologiya, dil tarixi, ümumi dilçilik, tətbiqi dilçilik, riyazi dilçilik problemlərinə dair ədəbiyyat, lüğətlər;
- təsvir, dekorativ, teatr, kino və musiqi sənətlərinin tarixi və nəzəri problemləri, dünya incəsənətinin müxtəlif növ və janrlarının tarixinə dair əsərlər;
- iqtisadiyyat, dünya iqtisadiyyatı tarixi, istehsal münasibətləri, iqtisadiyyatın təşkili və idarə olunması, regional iqtisadiyyat, iqtisadiyyatın planlaşdırılması və proqnozlaşdırılması, aqrar münasibətlər, iqtisadi əlaqələrə dair çap əsərlər.

Mövzunun tədqiqi zamanı 2015-2020-ci illər ərzində Humanitar elmlər zalında mütəxəssislərə göstərilən informasiya xidmətinin keyfiyyəti və səmərəliliyini öyrənmək məqsədilə kompleks kitabxana-informasiya xidməti araşdırılmışdır. Humanitar elmlər zalının müvafiq dövr üzrə oxucu davamiyyəti – 2015-ci ildə 7775, 2016-cı ildə 6724, 2017-ci ildə 7147, 2018-ci ildə 11122, 2019-cu ildə 10795, 2020-ci il martın 11-ə kimi 1709 oxucu olmuşdur. Statistik

göstəricilərdən göründüyü kimi 2018-2019-cu illər ərzində oxucu sayı xeyli dəyişmiş, mütəxəssislərin, böyük və kiçik elmi işçilərin davamiyyəti nəzərəcarpacaq dərəcədə artmışdır.

Dünyada yayılmış koronavirus (COVID-19) pandemiyası ilə əlaqədar ölkəmizdə koronavirus infeksiyasının yayılmasının qarşısını almaq üçün reallaşdırılan sosial izolyasiya tədbirləri 2020-ci il martın 11-dən ölkənin ən böyük və ən zəngin elm xəzinəsi olan Azərbaycan Milli Kitabxanasında oxuculara ənənəvi xidmət müvəqqəti dayandırılmış və fəaliyyətini onlayn rejimdə davam etdirmişdir.

Pandemiya ilə mübarizə şəraitində karantin rejimi tətbiq olunandan bu günə kimi Milli Kitabxananın saytı vasitəsilə oxuculara bir sıra virtual xidmətləri özündə birləşdirən onlayn xidmətlər - "Bibliografik sorğu", "Sənədlərin sifarişi və elektron çatdırılması", "Virtual sərgi", "Metodiki xidmət (kitabxanalar üçün)" - kompleksi təqdim olunur. Bütün oxucu kateqoriyası üzrə (tədqiqatçılar, magistrlər, aspirantlar, alimlər, professorlar, tələbələr və s.) həm Azərbaycanda, həm də xaricdə yaşayan istifadəçilərə email ünvanı vasitəsilə onlayn xidmət göstərilir.

2020-ci il ərzində 62 000 oxucu onlayn xidmətlərə müraciət etmişdir ki, onların 75 faizi humanitar profilli oxucular təşkil edir. O cümlədən, Abbasqulu Ağa Bakıxanov adına Tarix İnstitutunun, Nizami Gəncəvi adına Ədəbiyyat İnstitutunun, Məhəmməd Füzuli adına Əlyazmalar İnstitutunun, Nizami Gəncəvi adına Milli Azərbaycan Ədəbiyyatı Muzeyinin, Nəsimi adına Dilçilik İnstitutunun elmi işçiləri və tədqiqatçıları və s. üstünlük təşkil edir.

Kitabxanada elm sahələri üzrə kitab verilişi kitabxana təsnifatı əsasında aparılır. Kitabxana təsnifatı elmlər təsnifatına əsaslanır, çünki burada elmlərin bölgüsü və ardıcılığı faktiki səviyyəyə uyğun olaraq verilir. Kitabxana-bibliografiya təsnifatının 6/8-ci şöbəsini ictimai və humanitar elmlər qrupu təşkil edir. Birinci hissədə ictimai elmlərin ümumi bölgüsü verilmişdir. Buraya ictimai elmlər, sosiologiya, statistika, tarix və digər elmlər daxildir. İkinci hissədə isə humanitar elmlər verilmişdir. Buraya elm, mədəniyyət maarif, din, incəsənət və digər elmlər daxildir [5, s. 90].

Araşdırma zamanı Humanitar elmlər zalının ictimai və humanitar elmlər üzrə 2015-2020-ci illərdəki kitab verilişinin statistikasını təqdim edilmişdir. (Cədvəl 1).

İctimai və hümanitar elmlər üzrə kitab verilişi

İllər	Cəmi	İctimai elmlər	Tarix. Tarix elmləri	İqtisadiyyat. İqtisad elmləri	Siyaset. Siyasi elm	Dövlət və hüquq, hüquq elmləri	Herbi iş Hərb elmi.	Mədəniyyət. Elm. Maarif	Filologiya elmləri. Bədii ədəbiyyat	İncəsənət. Sənətşünaslıq	Din	Fəlsəfə Psixologiya	Universalməzmunlu ədəbiyyat
2020	84521	5988	12704	4560	1596	2668	742	1551	12884	1255	1491	3295	35787
2019	468873	29567	130252	32989	18753	37227	13652	25535	104360	11528	17946	28970	18094
2018	357509	17081	103498	32210	23009	17546	7069	11457	70679	29821	13597	15879	15663
2017	47301	3586	11368	3244	3218	5230	1003	731	7258	372	2236	3223	5832
2016	44898	3354	12252	2629	3146	5166	906	391	6305	115	2185	3240	5209
2015	45621	3242	14287	1969	3150	6144	896	411	5286	121	2289	3264	4562

Tədqiq olunan elm sahələri üzrə kitab verilişində Tarix və Filologiya elmlərinin üstünlük təşkil etdiyi görünür. Son dövrlərdə ölkədə gedən ictimai-siyasi proseslərin gedişi ilə əlaqədar olaraq tarix üzrə elmi tədqiqatların sayı artmışdır. Həmçinin ölkə başçısının son dövrlərdə klassik ədəbiyyat nümayəndələri haqqında imzaladığı müvafiq qərar və sərəncamlar Filologiya elmləri sahəsində də elmi tədqiqatların yüksəlişinə səbəb olmuşdur.

Ümumilikdə verilən ədəbiyyatların 1048723 nüsxəsini kitab, 7123 nüsxəsini isə jurnallar təşkil edir. Dillər üzrə ədəbiyyat verilişində Azərbaycan dili üstünlük təşkil edir. Ümumi olaraq 674712 Azərbaycan dilində, 374011 rus dilində kitablardan istifadə olunmuşdur.

Bu gün bir çox oxucuları dövlət sənədləri - Azərbaycan Respublikası Prezidentinin fərman və sərəncamları, Milli Məclisin, Nazirlər kabinetinin qərarları və digər rəsmi sənədlər daha çox maraqlandırır. Bu marağı nəzərə alaraq Milli Kitabxananın Humanitar elmlər zalında "Hüquqi aktların vahid elektron bazası" oxucuların ixtiyarına verilmişdir. Müasir oxucu tələbinə cavab verən bu baza oxucuların vaxta qənaət etmələrinə kömək edir. Kitabxana kataloqundan istifadə etmədən oxucu birbaşa məlumat bazasından istifadə edir. Bu bazanı <http://www.e-qanun.az/> internet səhifəsinə daxil olmaqla əldə etmək olar.

Xalqımıza məxsus milli-mənəvi dəyərlərlə bağlı istiqamətlərdə bir çox məsələləri yenidən Azərbaycançılıq məfkurəsi mövqeyindən araşdırılması; milli-mənəvi dəyərlərin, Azərbaycan mədəniyyəti və tarixinin obyektiv, konseptual və kompleks şəkildə araşdırılması; ictimai və humanitar elm sahələrində keçmiş sovet metodologiyası ənənələrinin milli maraqlara uyğun yanaşmalarla, o cümlədən azərbaycançılıq fəlsəfəsi əsasında formalaşdırılmış yeni prinsiplərlə əvəzlənməsi; humanitar və ictimai elm sahələrinin birgə

fəaliyyəti sayəsində azərbaycançılıq məfkurəsinin konseptual elmi əsaslarının işlənilməsi; sosial, siyasi, iqtisadi, mənəvi və ekoloji risklərin öyrənilməsi və qarşısının alınması üçün elmi əsasların hazırlanması; mədəni və mənəvi-əxlaqi aşınmaların proqnozlaşdırılması və qarşısının alınması üzrə elmi əsasların işlənilib hazırlanması əsas məqsəd və vəzifələr olduğundan Milli Kitabxanada sənəd tələbatçılarına xidmət etmək üçün öz işini bu istiqamətlərində müəyyənləşdirilmişdir.

Azərbaycan Milli Kitabxanası sənəd tələbatçılarına humanitar elmlər üzrə kitabxana-informasiya xidmətini günün tələbləri səviyyəsində təşkil etmək məqsədi ilə müxtəlif dillərdə resursların əldə edilməsi, universitet və tədqiqat mərkəzlərində nəşr edilmiş elmi jurnalların komplektləşdirilməsi işini uğurla həyata keçirir, ənənəvi, elektron forma və üsullardan bacarıqla istifadə etməklə, öz işində ardıcıl olaraq islahatlar aparır, yeni metodlardan istifadə edir, xidmət prosesini təkmilləşdirir və yeniləşdirir.

ƏDƏBİYYAT

1. "2009-2013-cü illərdə Azərbaycan Respublikasının ali təhsil sistemində islahatlar üzrə Dövlət Proqramı"nın təsdiq edilməsi barədə: Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Sərəncamı, 22 may 2009-cu il // Azərbaycan 2009. - 23 may.- S. 2.

2. "Azərbaycan Respublikasında 2009-2015-ci illərdə elmin inkişafı üzrə Milli Strategiya"nın və "Azərbaycan Respublikasında 2009-2015-ci illərdə elmin inkişafı üzrə Milli Strategiyanın həyata keçirilməsi Dövlət Proqramı"nın təsdiq edilməsi haqqında: Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Sərəncamı, 4 may 2009-cu il //Azərbaycan. – 2009. - 5 may.- S.1.

3. Xələfov A. Kitabxanaşünaslığa giriş: Dərslik (1-ci hissə).- Bakı: Bakı Universiteti Nəşriyyatı. - 2001. - 400 s.

4. M.F.Axundov adına Azərbaycan Milli Kitabxanasının hesabatları (2015-2020).

5. Mustafayeva S.M. Kitabxana bibliografiya təsnifatı: yeniliklər və dəyişikliklər //Kitabxanaşünaslıq və bibliografiya. - 2009. - №2. - S.82-93.

6. Ölkəmizdə elmin inkişafına qayğı dövlət siyasətinin mühüm istiqamətidir: [Azərbaycan Elmlər Akademiyasının rəhbərliyi, həqiqi və müxbir üzvləri, institut direktorları və aparıcı alimləri ilə görüşdə Azərbaycan prezidenti Heydər Əliyevin nitqi - Prezident sarayı, 31 yanvar 1997-ci il] // Azərbaycan.- 1997.-1 fevral.-S.1.